

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCCXXXVIII. ad annum MCCCCXL.

Parisiis, 1644

Praesupposita ad argumenta probantia, Spiritum sanctum etiam ex Filio procedere. Et primo, quid sit paternae personae constitutum. Capvt VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15490

patrum, quos consona dicere, eandemque veritatem exprimere verbis differentibus firmiter tenendum est, prout in dogmatico satis probavi. Ipsæ igitur auctoritates solæ per seipsas satis tibi & aliis erunt, clementissime vir, ad omnem ambiguitatem tollendam, & omne dubium auferendum a quacumque anima non contentiosa. Etenim me etiam non syllogismi, nec demonstrationum necessitas, non argumentationum vis, sed ipsæ nudæ auctoritates doctorum ad credendam hanc veritatem induxerunt. Cum enim vidissem & audiissem eas, subito omni contentione & contradictione postposita, acquieui auctoritati dicentium. Iudicaui namque sanctos patres Spiritu sancto loquentes non potuisse a veritate discessisse. Quare non solum acquieui, verum etiam gratias egi Salvatori nostro, qui mihi donavit & audiuisse & intellexisse, quæ nunquam ante audiui. Nullus enim nostrorum vnquam credidit, tot auctoritatibus doctorum propositam quæstionem posse probari. Et tibi igitur, cui cor humile & anima veri appetens est, aliis quoque Christianis tibi similibus, hæ solæ auctoritates, vt paulo ante dixi, satis erunt. Cum vero etiam aliquas rationes & probationes a me petieris, tua gratia hæc quoque quoad potero breuiter faciam, a sacra scriptura & doctorum auctoritatibus arguens, quod etsi in sermone quem de vnione edidimus, factum sit, satis tamen hic etiam idem faciam, aliquasque rationes in medium afferam. Sed antequam ad eas descendam, necesse esse puto aliqua præsupponere, vt ea quæ sequentur, clarius intelligantur.

Præsupposita ad argumenta probantia, Spiritum sanctum etiam ex Filio procedere. Et primo, quid sit paternæ personæ constitutum.

CAPVT VI.

CVM vnique enti sit quædam forma communis, sit etiam alia propria qua constituimur, & est hoc aliquid: quemadmodum huius hominis, vtpote Petri, vna cum forma communi, quæ est humanitas, secundum quam dicitur homo, est etiam alia propria forma, per quam dicitur hic homo, Petrus videlicet, vel Paulus, quod & incommunicabile alteri est (propter varias opiniones de
prin-

principiis indiuiduationis, etiam hic varia ponuntur; & cum dicimus, aut corpus esse propriam alicuius formam, hoc non intelligimus simpliciter, sed solum secundum quamdam similitudinem.) Hæc autem est anima eius, vel corpus, aut aliquid aliud, quod est ei principium indiuiduationis. Quemadmodum est etiam de Deo & Patre, quamnam sit propria eius forma personam eius constituens: est enim ei communis ad Filium & Spiritum diuina ac essentialis forma, quæ vna & eadem numero in eis est, deitas videlicet, secundum quam vnus est cum eis Deus: habet nihilo minus aliam etiam propriam formam aliis personis incommunicabilem, secundum quam hoc aliquid, & persona in sancta Trinitate est. Quodnam igitur sit, quærendum est. Et primo, an sit ipsum ingenitum esse: at non videtur. hoc enim est negatio: nihil autem existentium secundum negationem hoc aliquid est: sed est eius proprietas, quæ sequitur iam constitutã eius personam. Secundo, an sit hoc, quod dicitur causa, siue principium: nec tamen hoc verum est. Nam si hæc esset constitutiva eius forma, causa, siue principium potius quam Pater diceretur. At ab omnibus doctoribus communiter Pater nominatur. Item cum causa, siue principium vniuersale quiddam sit, hoc dictum est secundum illos philosophos, qui tenent vniuersalitatem fieri per intellectum. Si tamen diceretur vniuersalia nullo modo ab intellectu dependere, adhuc non esset dicendum, quod illud commune principium esset alicuius personæ formaliter constitutum, cum communicabile nulli det formaliter esse incommunicabile, quod facit erga personam formale ipsius constitutum, & tam de Patre, quam de spirante prædicetur, intentio quædam est, non res: quod autem est tale, est non ens: non ens autem non est constitutum eius qui super omne ens. Restat igitur aut paternitatem solam, aut spirationem solam, aut ambas constitutivas esse personæ paternæ: at ambas impossibile est esse iis rationibus. Si enim ambæ constituerent Patris personam, aut ita ambæ simul, & si quidem vtraque per se constitueret, duas formas Pater haberet, & consequenter duæ personæ essent. Hoc quod diximus patet. Cum enim illæ sint rationes distinctæ, si quælibet earum esset personæ constitutiva, cum constitutiua forma-

liter diuersæ sint respectu diuersorum constitutorum, sequitur id quod diximus, tamquam duas personales formas habens, quemadmodum si quis homo duas haberet animas; quod absurdum est. Quod si non vtraque per se, sed ambæ simul; neque qui diceret Patrem solum, significaret personam paternam, neque qui diceret spirantem; huius tamen totum contrarium est in usu: omnes enim doctores & omnis scriptura cum dicunt Patrem, diuinam eius personam significant: nostri etiam cum dicunt spirantem, ipsum Patrem solum putant significare. Igitur nec ita ambæ simul sunt constitutiua personæ, vt vtraque nullo modo, sed ambæ simul constituent; nec vt vtraque per se constituat. Sed necessario alterum quidem solum constituit personam, alterum vero sequitur iam constitutam personam. Restat igitur aut paternitatem esse constitutiua & propriam Patris formam, spirationem vero sequi eum iam constitutum; aut e conuerso spirationem esse constitutiua personæ paternæ, paternitatem sequi personam iam constitutam. At si spirare quidem constituit, paternitas vero & ipsum generare sequitur, absurdum quid, & quod præter omnium doctorum traditionem est, sequitur: quod tale quidem est. Prima & immediata cuiusque operatio ab eius constitutiua forma prodit omnes autem aliæ operationes per hanc primam videlicet operationem; vtputa ex anima, quæ est constitutiua Petri forma, prima & immediata operatio eius prodit, quod est viuere: deinde per eam, scilicet tamquam per causam sine qua non, omnes aliæ operationes prodeunt, speculari videlicet, docere, texere, &c. Per viuere namque, quæ est prima & immediata eius operatio, omnes aliæ efficiuntur. Si igitur & personæ paternæ ipsum spirare esset constitutiua forma, esset spiratio quidem prima eius & immediata operatio: per hanc autem generaretur Filius, quo fieret vt non Spiritus per Filium procederet, vt theologi asserunt, sed Filius per Spiritum generaretur. Quæ cuncta veritati contraria, & patrum traditionibus, & communi eorum vsui sunt. Et cum hæc absurda sint, restat paternitatem constituere personam paternam, & hanc eius esse incommunicabilem formam; spirationem sequi iam constitutam eius personam. Non quidem vt accidens quod realiter ab eo cui

accidit, distinguitur vt accidens, cum nihil in Trinitate sit accidens. Verum secundum naturam & essentialiter, id est necessario & per se, tamquam quoddam sui naturam & essentiam in eo necessario consequens, & ipsum quidem generare primam & immediatam operationem personæ paternæ esse, ipsum vero spirare fieri per generare, non tamquam per principium, sed per aliquid necessarium, quod præexigitur. Et hæc quidem prædicta sint, tamquam ad quæ sequuntur necessaria.

Item hæc etiam tamquam communia præsupponantur. Eorum quæ in Deo dicuntur, quædam sunt communia omnibus personis, vt bonus, sapiens, & omnia absoluta: similiter omnes negationes quæ per excellentiam respectu ad creaturam de eo dicuntur, vt inuisibile, incomprehensibile, & huiuscemodi: item quæcumque relationem ad creaturam significant, vt creator, iudex, & similia. Hæc itaque communia sunt omnibus personis: quædam vero sunt propria, & horum quædam sunt propria duabus personis comparatione ad reliquam, quemadmodum Filio & Spiritui a principio esse, Patri & Filio mittere Spiritum: hic capitur mittere, vt importat relationem originis inter mittentem & missum, & per consequens distinctionem realem: aut quod Spiritus dicatur Patris & Filii. Quædam propria vnius personæ, & horum rursus quædam ita propria personalia sunt, vt etiam constitutiua sint, vt paternitas, filiatio, spiratio passiuæ. Quædam etsi vni soli insunt, non tamen constitutiua personarum sunt, sed quædam notionem; quemadmodum Patri notionale ingenitum esse: ingenitum capitur hic pro improducto. Hæc igitur trium personarum communia personalia sunt, nec illa, quæ duabus comparatione ad tertiam propria sunt; nec illa, quæ vni quidem propria sunt, sed ita propria, vt notionalia, & sequentia: illa vero sola sunt personalia, & personarum constitutiua propria, paternitas scilicet, filiatio, & passiuæ spiratio: quæ vero duabus propria comparatione ad tertiam sunt, hæc notionalia sunt duarum personarum. His præsuppositis probabimus, Spiritum sanctum ex Patre per Filium, ipso iuuante, & ex Patre Filioque procedere.